

**МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАТИКИ, МАТЕМАТИКИ ТА ЕКОНОМІКИ

Кафедра інформатики і кібернетики

Назва курсу <i>Нормативний/вибірковий</i>	ПП-08 Методологічні засади професійної освіти <i>Нормативний</i>
Ступінь освіти	Бакалавр
Освітня програма	Професійна освіта. Комп'ютерні технології
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2019-2020/ III семестр / II курс
Викладач	Осадча К.П.
Профайл викладача	http://inf.mdpu.org.ua/2017/10/25/osadcha-katerina-petrivna/
Контактний тел.	+380962798686
E-mail:	okp@mdpu.org.ua
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=2927 https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=3605
Консультації	Очні консультації: згідно графіку роботи кафедри інформатики і кібернетики. Онлайн-консультації: через систему ЦОДТ МДПУ ім. Б. Хмельницького.

1. АНОТАЦІЯ

Навчальна дисципліна «ПП-08 Методологічні засади професійної освіти» з циклу нормативних компонентів здобувачів вищої освіти за освітньою програмою «Професійна освіта. Комп'ютерні технології» передбачає формування у здобувачів поглиблених знань, умінь і навичок з методологічних засад професійної освіти, отримання сучасних новітніх теоретико-методичних знань професійної освіти.

При вивченні курсу розглядаються етапи історичного розвитку професійної освіти, основні базові поняття, структура, методологічні засади і підходи, принципи, методи, закономірності розвитку професійної освіти. Особлива увага приділяється використанню засвоєних знань, методів, засобів і форм навчання для розв'язання типових педагогічних ситуацій; пошуку інформації, її аналізу та синтезу для написання дисертаційного дослідження.

Здобувачі мають можливість ознайомитись з системою знань про сферу професійної освіти у різних площинах, вимірах, співвідношеннях та взаємозв'язках з метою усвідомлення закономірностей і тенденцій її розвитку; опанування знаннями про джерела розвитку професійних освітніх систем.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КУРСУ

Основна мета засвоєння курсу полягає в формуванні системи знань про методологію професійної освіти як видової категорії педагогіки в контексті сучасного світогляду, про наукову сутність педагогіки, її методологічно важливі та системно-сміслові функції, що виконуються нею; формування розуміння соціальної значимості методологічного знання та соціально-педагогічного досвіду студентів.

Завданнями курсу є синтез накопичених наукових знань здобувачів, що дозволяє забезпечити використання досягнень розвитку науки у практичних цілях. Особливу роль відіграють принципи методології, під якими розуміють певні визначальні установки суб'єкта пізнання щодо можливості, допустимості і доцільності застосування та використання тих чи інших методів, методик, способів у науковому пошуку.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

Загальні компетентності

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним, приймати обґрунтовані рішення, виявляти ініціативність і творчий підхід.

Спеціальні (фахові) компетентності

ФК 2. Здатність застосовувати теоретичні положення педагогіки та психології у професійній діяльності в професійно-технічних навчальних закладах.

ФК 3. Здатність вивчати та використовувати методики професійного навчання у професійно-технічних навчальних закладах, адаптувати їх до потреб навчально-виховного процесу.

ФК 4. Здатність обирати та використовувати сучасні форми, методи і засоби навчання, організовувати самостійну навчальну роботу учнів/слухачів ПТНЗ, виконувати виховну роботу.

ФК 5. Здатність обґрунтовано визначати зміст і обсяг навчального матеріалу для аудиторної та самостійної роботи учнів/слухачів ПТНЗ.

ФК 9. Здатність забезпечити розвиток особистості учнів/слухачів, формування в них громадянських цінностей та професійно-значущих якостей.

ФК 12. Здатність обирати та використовувати програмне забезпечення для вирішення професійних завдань в галузях професійної освіти та інформаційних технологій.

ФК 21. Здатність використовувати комп'ютерні технології з метою розробки дидактичних матеріалів та програмних продуктів навчального призначення.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 1. Знання основних форм і законів абстрактно-логічного мислення, основ логіки, норм критичного підходу, основ методології наукового пізнання, форм і методів аналізу та синтезу.

ПРН 2. Уміння самостійно здобувати систематичні знання в галузях професійної освіти та комп'ютерних технологій, осмислювати і робити обґрунтовані висновки на основі аналізу літературних джерел та експериментальних даних.

ПРН 6. Знання методів, способів та технологій збору інформації з різних джерел, контент-аналізу документів, аналізу та обробки даних.

ПРН 8. Знання теоретичних положень педагогіки та психології професійної освіти, вимог освітнього законодавства, стандартів освіти, професійних стандартів, нормативної документації навчальних закладів.

ПРН 9. Знання сучасних методів організації аудиторних і позааудиторних занять, виховної роботи у професійно-технічних навчальних закладах.

ПРН 10. Знання методик професійного навчання учнів/слухачів професійно-технічних навчальних закладів.

ПРН 12. Уміння використовувати сучасні форми, методи і засоби навчання, техніки активізації та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності учнів/слухачів в навчально-виховному процесі ПТНЗ.

ПРН 15. Знання принципів і можливостей застосування комп'ютерних технологій у навчально-виховному процесі професійно-технічних навчальних закладів.

ПРН 31. Уміння здійснювати підбір і підготовку інформації та задач проектній команді, ставити цілі і формулювати завдання для реалізації проектів у галузях професійної освіти та інформаційних технологій.

5. ОБСЯГ КУРСУ

Вид заняття	Загальна кількість	Лекції	Практичні/ лабораторні заняття	Самостійна робота
Кількість годин	60 годин	20 годин	12 годин	28 годин

6. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика навчання через дослідження:

➤ Курс є складовою освітньо-професійної програми, тому усі його складові розглядаються у контексті відповідності наукових інтересів бакалаврів.

Політика академічної поведінки та етики:

- Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом;
- Вчасно виконувати завдання семінарів та питань самостійної роботи;
- Вчасно та самостійно виконувати контрольні-модульні завдання.
- Дотримуватись Кодексу академічної доброчесності, прийнятого у МДПУ імені Богдана Хмельницького

https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/11/Kodeks-akadem-dobrochesnosti_2020.pdf та Положення про Академічну доброчесність https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/11/akademichna-dobrochesnist_2020.pdf. Здобувачі освіти мають самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та періодичного контролю, самостійні завдання, посилаючись на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей; дотримуватись норм законодавства про авторське право.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Поточний контроль: усне опитування в ході лекцій та практичних занять, перевірка завдань (у тому числі самостійної роботи), оцінювання правильності вирішення тестових та практичних завдань на семінарських заняттях.

7. СТРУКТУРА КУРСУ

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
Блок 1. Методологічні підходи у професійній освіті						
4	Тема 1. Антропологічний підхід у професійній освіті	Лекція (4 год.)	Основна: 1, 2	Опитування	5	впродовж третього навчального семестру (перший періодичний контроль)
4	Тема 2. Документування освітньої діяльності	Практична робота (4 год.)	Додаткова: 1	Усний контроль, захист звіту практичної роботи	5	впродовж третього навчального семестру (перший періодичний контроль)
4	Тема 3. Культурологічний підхід у професійній освіті	Лекція (4 год.)	Основна: 4, 5	Опитування	5	впродовж третього навчального семестру (перший періодичний контроль)
7	Тема 4. Методологія як інтегральна система знань регулятивно-діяльнісної природи	Самостійна робота (7 год.)	Додаткова: 4, 5	Опитування виконання завдань самостійної роботи	5	впродовж третього навчального семестру (перший періодичний контроль)
2	Тема 5. Аксиологічний та середовищний підхід у професійній освіті	Лекція (2 год.)	Основна: 1, 2	Опитування	5	впродовж третього навчального семестру (перший періодичний контроль)

2	Тема 6. Структура навчально-методичного комплексу дисципліни	Практична робота (2 год.)	Додаткова: 2, 3	Усний контроль, захист звіту практичної роботи	5	впродовж третього навчального семестру (перший періодичний контроль)
7	Тема 7. Парадигми та їхня роль у пізнанні	Самостійна робота (7 год.)	Основна: 5	Опитування виконання завдань самостійної роботи	5	впродовж третього навчального семестру (перший періодичний контроль)
Блок 2. Документація у професійній освіті						
4	Тема 8. Особистісний підходи у професійній освіті	Лекція (4 год.)	Основна: 3, 4	Опитування	5	впродовж третього навчального семестру (другий періодичний контроль)
2	Тема 9. Структура навчально-методичного комплексу дисципліни	Практична робота (2 год.)	Додаткова: 2, 3	Усний контроль, захист звіту практичної роботи	5	впродовж третього навчального семестру (другий періодичний контроль)
7	Тема 10. Парадигми та їхня роль у пізнанні	Самостійна робота (7 год.)	Основна: 5	Опитування виконання завдань самостійної роботи	5	впродовж третього навчального семестру (другий періодичний контроль)
4	Тема 11. Компетентнісний та діяльнісний підходи у професійній освіті	Лекція (4 год.)	Основна: 2, 6	Опитування	5	впродовж третього навчального семестру (другий періодичний контроль)
4	Тема 12. Поняття про електронний	Практична робота (4 год.)	Основна: 2, 3	Усний контроль,	5	впродовж третього

	навчально-методичний комплекс дисципліни			захист звіту практичної роботи		навчального семестру (другий періодичний контроль)
7	Тема 13. Теорії і концепції у професійній освіті	Самостійна робота (7 год.)	Основна: 7, 8	Опитування виконання завдань самостійної роботи	5	впродовж третього навчального семестру (другий періодичний контроль)
2	Тема 14. Інформаційний та синергетичний підходи у професійній освіті	Лекція (2 год.)	Основна: 4, 5	Опитування	5	впродовж третього навчального семестру (другий періодичний контроль)

7.2. СТРУКТУРА КУРСУ (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Теми лекцій та питання, що вивчаються
<p>Антропологічний підхід у професійній освіті</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Педагогічна антропология. Загальні відомості. 2. Методи педагогічної антропологии. 3. Виховання з точки зору педагогічної антропологии. 4. Антропологічний підхід до виховання особистості.
<p>Культурологічний підхід у професійній освіті</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасні підходи до розуміння культурологічного підходу. 2. Основні положення культурологічного підходу в педагогіці. 3. Основні вимоги культурологічного підходу.
<p>Аксіологічний та середовищний підхід у професійній освіті</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аксіологічні теорії. 2. Сутність аксіологічного підходу в педагогіці. 3. Роль аксіології в освіті. 4. Середовищний підхід у професійній освіті.
<p>Особистісний підходи у професійній освіті</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретико-технологічні засади впровадження особистісно орієнтованого підходу в освіті. 2. Особистісно орієнтоване виховання студентів у вищих навчальних закладах освіти. 3. Суб'єкт-суб'єктна особистісно орієнтована парадигма.

Компетентнісний та діяльнісний підходи у професійній освіті

1. *Поняттєво-термінологічного апарат компетентнісного підходу.*
2. *Принципи компетентнісного підходу.*
3. *Проект Tuning.*
4. *Поняття діяльнісного підходу в професійній освіті.*

Інформаційний та синергетичний підходи у професійній освіті

1. *Сутність інформаційного підходу.*
2. *Інформаційний підхід до визначення змісту професійної освіти.*
3. *Сутність інформаційних технологій в освіті.*
4. *Синергетичний підхід у професійній освіті*

7.3. СТРУКТУРА КУРСУ (ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ)**Теми практичних занять та питання, що вивчаються****Документування освітньої діяльності**

1. Види документів у професійній освіті.
2. Робоча програма навчальної дисципліни.

Структура навчально-методичного комплексу дисципліни

1. Структура лекційного заняття.
2. Структура практичного (семінарського, лекційного) заняття.
3. Планування самостійної роботи студентів.

Поняття про електронний навчально-методичний комплекс дисципліни

1. Особливості ЕНМКД.
2. Електронний контроль знань.

7.4 СТРУКТУРА КУРСУ (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)**Тема для самостійного опрацювання****Методологія як інтегральна система знань регулятивно-діяльнісної природи**

1. Діяльність і методологія.
2. Класифікація діяльності та методології.
3. Структура методології.

Парадигми та їхня роль у пізнанні

1. Поняття парадигми.
2. Основні парадигми у пізнанні.
3. Зміни парадигм.

Теорії і концепції у професійній освіті

1. Поняття про теорію і концепцію.
2. Вимоги до теорії.
3. Функції теорії.
4. Поняття про концепцію.

8. ФОРМИ КОНТРОЛЮ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №5 від 24.10.2019) <https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTkvL-LNTIjWRX/view>.

Усне та письмове опитування, тестування; захист звіту практичної роботи; презентація результатів виконаних завдань та досліджень у ході практичної роботи; презентація творчого проєкту; підсумковий семестровий контроль.

Методи навчання. Студентсько-центроване навчання. Професійно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий підхід. Очний (*offline*) у вигляді лекційних та семінарських занять. Змішаний (*blended*) через систему Центру освітніх дистанційних технологій МДПУ імені Б.Хмельницького, Zoom, Інтернет. Усі складові курсу розглядаються у контексті відповідності наукових інтересів бакалаврів. Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні методи (розповіді, пояснення, бесіди та дискусії); наочні методи (ілюстрування, демонстрування); практичні роботи; проблемно-пошукові методи; стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: методи формування пізнавальних інтересів; методи стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні; методи стимулювання творчої активності: створення ситуацій з можливістю вибору; використання запитань, що стимулюють процес мислення; інтерактивні методи: консультації через сайт-курс, дебати і дискусії, аналіз історій і ситуацій; метод проєктів.

9. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>За семестр з курсу дисципліни проводяться два періодичні контролю (ПКР), результати яких є складником результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок ($X_{ср}$) за діяльність студента на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{ср}$) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $ПК = (X_{ср}) * 20 / 5$. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності студента на всіх заняттях $X_{ср} = 4.1$ бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів здійснюється так: $ПК = 4.1 * 20 / 5 = 4.1 * 4 = 16.4 // 16$ (балів). За періодичний контроль (ПКР) студентом отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано $КТ = ПК + ПКР = 16 + 30 = 46$ (балів).</p> <p>Студент має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки. Якщо підсумковим контролем вивчення дисципліни є диференційований або недиференційований залік, то набраних таким чином 60 і більше балів достатньо для його зарахування.</p> <p>Якщо підсумковим контролем є екзамен, на його складання надається 100 балів за виконання тестів (або задач чи завдань іншого виду). Загальний рейтинг</p>
---	--

	<p>з дисципліни (ЗР) складається з суми балів (Е), отриманих на екзамені, і підсумкової оцінки (ПО) та ділиться навпіл. $ZP = (ПО + E) / 2$</p>
Практичні заняття	<p>«5» – студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«4» – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«3» – студент в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.</p> <p>«2» – студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.</p> <p>«1» – студент виконав менше половини завдання практичної роботи або не виконав зовсім; під час усних відповідей не розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Не відповідає на елементарні питання.</p>
Періодичний контроль знань і вмінь студентів	<p>60 балів</p> <p>За кожний ПМК максимум 30 балів: 30 тестових питань, 1 питання оцінюється в 1 бал (за принципом вірна відповідь – 1 бал, не вірна – 0).</p>
Умови допуску до підсумкової оцінки	<p>Студент, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення навчального курсу 90 і більше балів, має право не складати екзамен з даної дисципліни.</p> <p>Студент зобов'язаний відпрацювати всі пропущені семінарські заняття протягом двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення студента до підсумкового контролю.</p>

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Волкова Н. П. Педагогіка: навч. посібник для студентів вищих навч. закладів / Волкова Н. П. – 2-е вид., перероб. доп. – К.: Академвидав, 2007. – 616 с.
2. Гончаренко С. У. Український педагогічний енциклопедичний словник [Текст] / Семен Гончаренко. – Рівне: Волинські обереги, 2011. – 519 с.
3. Гончаренко С. Український педагогічний словник. – К.: Либідь, 1997. – 376 с.
4. Ігнатенко Г. В. Професійна педагогіка: навч. посібник / Г. В. Ігнатенко, О. В. Ігнатенко. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2013. – 352 с.
5. Кална Т. Г. Педагогічна аксіологія в умовах модернізації професійнопедагогічної освіти: монографія / за наук. ред. О. В. Уваркіної. – К.: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. – 128 с.
6. Кокун О. М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця: Монографія. – К.: ДП "Інформ.-аналіт. агенство", 2012. – 200 с.
7. Концепція Державної цільової програми розвитку професійнотехнічної освіти на 2011-2015 // Професійно-технічна освіта. – 2010. – №3. – С. 5-7.
8. Концепція розвитку професійно-технічної освіти в Україні на 2010- 2020 роки : проект // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2010. – N 17/18. – С. 13-19.

Допоміжна:

1. Штепа О. Г. Рольові ігри в системі формування професійної мовленнєвої майстерності педагога : дис. к.пед.н. Київ, 1996. 190 с.

Інформаційні ресурси:

1. Вища освіта України [Електронний ресурс]: Статистичний бюлетень. Основні показники діяльності вищих навчальних закладів України на початок 2014/15 навчального року. – Режим доступу: http://ukrstat.org/uk/druk/publicat/kat_u/publosvita_u.htm.

2. Державний стандарт професійно-технічної освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 17 серпня 2002 р. № 1135 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1135-2002-%D0%BF>.

3. Затвержені стандарти професійно-технічної освіти 2017 URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/profesijno-tehnichna-osvita/derzhavni-standarti-navchalni-plani-ta-programi/zatverdzeni-standarti-profesijno-tehnichnoyi-osviti-2017>.

4. Концепція Нової української школи URL: <http://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/07/konczepczya.pdf>

5. Стратегія реформування вищої освіти в Україні до 2020 року (проект) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.mon.gov.ua/img/zstored/files/HE%20Reforms%20Strategy%2011_11_2014.pdf – Назва з екрану.